

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 15 marca 2017 r., Sąd Rejonowy w Brzezinach oddalił powództwo Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K. skierowane przeciwko M. K. o zapłatę kwoty 2.170 złotych.

Wyrok ten zaskarżyła w całości apelacją strona powodowa.

Zarzuciła wyrokowi naruszenie:

a) art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przez Sąd Orzekający analizy przedstawionych przez powoda twierdzeń i dopiero po ich negatywnej ocenie przeprowadzenie postępowania dowodowego, w sytuacji gdy w/w przepis przy spełnieniu przesłanek do wydania wyroku zaocznego nakłada obligatoryjny obowiązek dokonania oceny twierdzeń powoda,

Z ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia przedmiotowego zarzutu skarżący zarzucił - naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie tj. brak wszechstronnego rozważania zebranego w sprawie materiału przez Sąd Rejonowy i odmówienie mocy dowodowej przedłożonym w sprawie dokumentom, w sytuacji gdy przedmiotowe dokumenty winne być traktowane jako dowody należycie wykazujące istnienie przysługującej powodowi należności;

b) art. 232 zd. 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z przesłuchania stron -pozwanego, w sytuacji, gdy zdaniem Sądu w sprawie brak było środków dowodowych;

c) art. 308 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia przez Sąd I instancji dowodów z przedłożonych w postępowaniu dokumentów jako dowodów utrwalonych za pomocą urządzeń wskazanych w/w przepisie;

d) art. 208 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, i, w przypadku powzięcia wątpliwości przez Sąd Rejonowy, zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów oraz zajęcia stanowiska, celem wyjaśnienia wątpliwości Sądu.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 735 zł wraz z odsetkami oraz kosztami postępowania;

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

ewentualnie o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w całości wraz z obowiązkiem orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Na wstępie wyjaśnić należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹⁰ § 1 i § 2 k.p.c. orzekł na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Idąc dalej wskazać trzeba, że w myśl art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W dalszej kolejności trzeba mieć także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym apelacja ma charakter ograniczony, a celem postępowania apelacyjnego nie jest tu ponowne rozpoznanie sprawy, ale wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez Sąd I instancji w ramach zarzutów podniesionych przez skarżącego. Innymi słowy mówiąc, apelacja ograniczona wiąże Sąd odwoławczy, a zakres jego kompetencji kontrolnych jest zredukowany do tego, co zarzuci w apelacji skarżący. Wprowadzając apelację ograniczoną, ustawodawca jednocześnie określa zarzuty, jakimi może posługiwać się jej autor i zakazuje przytaczania dalszych zarzutów po upływie terminu do wniesienia apelacji – co w polskim porządku prawnym wynika z art. 505⁹ § 1¹ i 2 k.p.c. (tak w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC Nr 6 z 2008 r., poz. 55; tak również M. Manowska, „Apelacja w postępowaniu cywilnym. Komentarz. Orzecznictwo”, Warszawa 2013, s. 305 – 306).

Tym samym w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy jedynie na odniesieniu się do zarzutów apelacji, bez dokonywania analizy zgodności zaskarżonego rozstrzygnięcia z prawem w pozostałym zakresie.

Mając powyższe na względzie należy więc wskazać, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną.

Ustalenia Sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., sygn. akt II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r. nr 3, poz. 104; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97 - OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999 r., sygn. akt I PKN 21/98 - OSNAP 2000, nr 4, poz. 143).

Trzeba bowiem zaznaczyć, że Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dokonał prawidłowej, gdyż odpowiadającej wymogom art. 233 § 1 k.p.c. oceny dowodów, w oparciu o którą wyprowadził również trafne wnioski jurydyczne.

Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie obejmuje bowiem rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania, wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Skarżąca istnienia takich uchybień w rozumowaniu Sądu Rejonowego nie wykazała.

Dla skuteczności podniesionego zarzutu nie jest też wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (zob. wyrok SA w Poznaniu z 21.05.2008 r., I ACa 953/07, LEX nr 466440).

Sąd Rejonowy poddał ocenie wszystkie przeprowadzone dowody, ich wiarygodność i moc dowodową ocenił bez naruszenia obowiązujących w tym zakresie zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Ponadto bezzasadny jest zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 339 § 2 k.p.c..

Fakt, iż w sprawie wydano wyrok zaoczny, nie oznacza automatycznie, że powództwo w takim wypadku jest zawsze uwzględniane w całości. Niezajęcie przez stronę pozwaną stanowiska odnośnie żądania pozwu i stanowiących jego podstawę twierdzeń faktycznych nie zwalnia powoda z obowiązku wykazania istnienia ważnego zobowiązania łączącego strony i powołania się na okoliczności, z których wynika zobowiązanie strony pozwanej. Zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c., sąd – jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości – zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Niezależnie jednak od wynikającego z powołanego przepisu domniemania, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do przytaczanych przez powoda twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a w przypadku powzięcia wątpliwości w tym przedmiocie, winien przeprowadzić postępowanie dowodowe z urzędu. Nie ulega więc wątpliwości, że w niniejszej sprawie Sąd był uprawniony do przeprowadzenia postępowania dowodowego, a w konsekwencji poczynionych ustaleń również do oddalenia powództwa, ponieważ na dalszym etapie procesu decyzyjnego Sąd jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo.

Jak wskazano to już uprzednio Sąd Rejonowy dokonał oceny twierdzeń powoda i zaoferowanych przez niego dowodów i w efekcie tej oceny doszedł do wniosków prowadzących do oddalenia powództwa.

Idąc dalej, chybionym jest zarzut naruszenia przepisu art. 232 zd. 2 k.p.c.. Przepis ten stanowi wyjątek od zasady kontrydiktoryjności, a więc dopuszczenie przez sąd dowodu z urzędu może nastąpić jedynie wtedy, gdy nie ma innej możliwości doprowadzenia do właściwego rozstrzygnięcia sprawy. Jest to prawo sądu, a nie obowiązek i skorzystanie z tego uprawnienia uzależnione jest od oceny sytuacji procesowej danej sprawy, natomiast nie może być wynikiem niekorzystania ze środków procesowych przez stronę, zwłaszcza reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika. Nic nie stało bowiem na przeszkodzie, aby pełnomocnik powoda złożył na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 208 § 1 k.p.c. to wskazać trzeba, że przepis ten dotyczy podejmowania przez przewodniczącego czynności mających na celu przygotowanie rozprawy. Przepis ten nie nakłada na przewodniczącego żadnych konkretnych obowiązków. Co jednak istotniejsze, zaniechanie dokonania jakiejś konkretnej czynności przygotowującej rozprawę, nie może mieć żadnego znaczenia dla wyniku sprawy, albowiem strona procesowa może zgłaszać wszelkie środki dowodowe aż do zamknięcia rozprawy (porównaj - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2001 roku, II UKN 269/00, opublikowany w zbiorze orzecnictwa programu Lex). Z

arzuty naruszenia przepisów postępowania, których skutkiem nie jest nieważność postępowania, wtedy mogą być zaś skutecznie podniesione, gdy strona skarżąca wykaże, że zarzucane uchybienie miało wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Chybionym jest wreszcie zarzut naruszenia przepisu art. 308 k.p.c. Przepis ten wyróżnia kategorię dowodów z urządzeń utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki, zaś katalog środków dowodowych o tym charakterze ma charakter otwarty. Ustawodawca wylicza przykładowe dowody, które powszechnie dzieli się na dwie grupy - dowody wizualne, tj. zawierające informacje postrzegane za pomocą wzroku (dowód z filmu, telewizji, fotokopii, fotografii, planów i rysunków), jak również dowody audialne, tj. zawierające informacje postrzegane za pomocą słuchu (płyty, taśmy dźwiękowe). Wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, stanowią bowiem "inny środek dowodowy", o którym mowa w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c. Jakkolwiek nie można przyjąć, że oświadczenie zawarte w wydruku komputerowym jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, to należy przyjąć, że

przedmiotowy środek dowodowy świadczy o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści w chwili dokonywania wydruku.

Sąd Rejonowy wbrew tezę apelacji przeprowadził dowód z tych dokumentów, a jedynie ocenił ich moc dowodową w sposób odmienny niż oczekiwany przez powoda. Ocenę tę należy, jak wskazano to już uprzednio, w pełni podzielić. Dokumenty te nie dowodzą bowiem twierdzeń powoda.

Powód oparł swoje roszczenie na twierdzeniu, że w czerwcu 2015 roku pozwany zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki kwoty 1.800 złotych i w wykonaniu tej umowy kwota taka została przelana na rachunek pozwanego.

Dowody przedłożone przez powoda okoliczności tych nie dowodzą.

I tak, przedłożona faktura (k. 24) nosi datę 5 grudnia 2013 roku i dotyczy kwoty 1.463 złotych.

Potwierdzenie przelewu (k. 25) dotyczy przelania przez pozwanego na rzecz poprzednika prawnego powoda kwoty 0,01 złotych i opatrzona jest datą 28 listopada 2013 roku.

Nie udowodnił wreszcie powód samego faktu dokonania przelewu wierzytelności której dochodzi. Umowa przelewu i załącznik do niej zostały złożone w kserokopii, nie potwierdzonej za zgodność z oryginałem.

Zgodnie z treścią art. 129 § 2 k.p.c., zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Regulacja ta nie pozostawia wątpliwości, że moc dowodową ma kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność. W świetle przepisów k.p.c. i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w k.p.c. pojęciu odpisu, (jako odwzorowanie oryginału), jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., sygn. akt III CZP 37/94, OSNCP 1994 Nr 11, poz. 206, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1998 r., sygn. akt III CZ 107/98, OSNC 1999, Nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2002 r., sygn. akt V CKN 1830/00, OSNC 2004, Nr 1, poz. 9, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., sygn. akt I CKN 1280/00, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., sygn. akt II CSK 401/06, LEX nr 453727, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2009 r., sygn. akt II CSK 459/08, LEX nr 607254, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009 r., sygn. akt II CSK 557/08, LEX nr 584200, wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 10 lipca 2009 r., sygn. akt II CSK 71/09, LEX nr 584201, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 czerwca 2013 r. sygn. akt I ACa 166/13, LEX nr 1342291, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt I ACa 323/12, LEX nr 1238480). Podkreśla się przy tym, że jeżeli pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Poza tym, jak trafnie podkreślono w doktrynie, wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do "przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki". Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., sygn. akt I CKN 1280/00, niepubl.). Posłużenie się niepotwierdzoną kserokopią jako środkiem mającym posłużyć ustaleniu treści pisemnego dokumentu uznać należy za dopuszczalne tylko wówczas, kiedy z przyczyn faktycznych uzyskanie dostępu do oryginału lub wypisu lub odpisu funkcjonującego na prawach oryginału nie jest możliwe dla strony (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., sygn. akt I CKN 1280/00, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2009 r., sygn. akt II

CSK 49/09, LEX nr 578039, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2014 r., sygn. akt III CSK 254/13, LEX nr 1651013, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., syn akt I ACa 2/10, LEX nr 1120085).

Uzasadnia to oddalenie złożonego środka zaskarżenia na podstawie art. 385 k.p.c..